

PS-VI.431.3.9.2022.ICZ

**Szanowna Pani
Barbara Nalińska
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4
ul. Chrobrego 4
82-300 Elbląg**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.291.2022 z dnia 25 kwietnia 2022 roku zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Iwona Czmochowska – główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Stella Maścianica – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Elblągu. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniu 4 maja 2022 roku. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447) - zwanej dalej ustawą wripsz,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) Placówka/Jednostka/kontrolowana Jednostka – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 4 w Elblągu,
- 2) Dyrektor – co oznacza: Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Elblągu, panią Barbarę Nalińską,
- 3) Zastępca Dyrektora – co oznacza: Zastępcę Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Elblągu, panią Monikę Józefowicz,
- 4) Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Elblągu,
- 5) pracownicy pedagogiczni – co oznacza: specjalistów oraz wychowawców zatrudnionych do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy wripsz,
- 6) pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy wripsz.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Barbary Nalińskiej – Dyrektora kontrolowanej Jednostki oraz pani Moniki Józefowicz – Zastępcy Dyrektora. Ustaleń dokonano w oparciu o rozmowy przeprowadzone z wychowankami oraz pracownikami pedagogicznymi, analizę akt osobowych pracowników, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora, Zastępcę Dyrektora oraz oględziny Jednostki.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Ustalenia z kontroli

I. Zasady działania i organizacji Placówki

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 4 w Elblągu jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu specjalistyczno-terapeutycznego, przeznaczoną dla 14 wychowanków i zapewniającą wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną dla pozostałych czterech placówek opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Gminę Miasto Elbląg.

Działalność kontrolowanej Jednostki określają:

1. Statut Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Elblągu przyjęty Uchwałą Nr 28/XVI/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 18 marca 2021 roku **/akta kontroli str. 1-5/**.
2. Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Elblągu przyjęty Zarządzeniem Nr 10/2022 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Elblągu z dnia 21 kwietnia 2022 roku **/akta kontroli str. 6-27/**.

Kontrolujący stwierdzili, że w Regulaminie dookreślono zadania wszystkich pracowników zatrudnionych w Jednostce.

W dacie kontroli w Placówce było umieszczonych 14 wychowanków, z których 1 przebywał w internacie, a 2 w szpitalu. Wyciąg z ewidencji wychowanków stanowi **akta kontroli str. 28-30**.

II. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zbadania zgodności zatrudnienia kadry kontrolowanej Jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, określonymi w przepisach prawa, sprawdzono kwalifikacje 100% kadry zatrudnionej w okresie od września 2021 r. do dnia podjęcia kontroli problemowej. Odstąpiono od weryfikacji kwalifikacji wcześniej zatrudnionych pracowników, gdyż były one badane w toku dwóch kontroli doraźnych przeprowadzonych w 2021 roku, podczas których nie stwierdzono w tym obszarze nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą Placówką kierował Dyrektor, który w ramach 1 etatu, sprawował również funkcję Dyrektora czterech pozostałych placówek opiekuńczo-wychowawczych, mieszczących się w Elblągu. W celu wsparcia Dyrektora w realizacji zadań, w kontrolowanej Jednostce zatrudniono w ramach 1 etatu Zastępcę Dyrektora.

Ustalono, iż Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora spełniali wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97

ust. 3 ustawy wripsz, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Zgodnie z przedłożonymi kontrolującym wykazami, stanowiącymi **akta kontroli str. 31-52**, na stanowiskach pracowników pedagogicznych, poza kadrą zarządzającą tj. Dyrektorem oraz Zastępcą Dyrektora, w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było łącznie 30 osób (z czego 10 osób już niepracujących). W dacie kontroli zatrudnienie przedstawiało się następująco:

- starszy wychowawca-koordynator – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- starsi wychowawcy – 3 osoby, łącznie w wymiarze 3 etatów,
- młodszy wychowawcy – 4 osoby, łącznie w wymiarze 4 etatów,
- wychowawca ds. edukacji artystycznej – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- terapeuta pedagogiczny – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- logopeda – 1 osoba, w wymiarze ½ etatu,
- pedagodzy – 3 osoby, w wymiarze 3 etatów (w tym 1 osoba obsługująca POW Nr 1 i POW Nr 2, 1 osoba obsługująca POW Nr 4 i osoba obsługująca POW Nr 3 i POW Nr 5),
- psychologdy – 3 osoby, w wymiarze 2½ etatu (w tym 1 osoba obsługująca POW Nr 1 i 3, POW Nr 2, 1 osoba obsługująca POW Nr 4 oraz 1 osoba obsługująca POW Nr 5),
- pracownik socjalny – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- starsza pielęgniarka – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- pielęgniarka – 1 osoba, w wymiarze 1/2 etatu.

Stwierdzono, że w aktach osobowych ww. osób znajdowały się oświadczenia potwierdzające spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wripsz, tj., że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ponadto ustalono, iż wszystkie osoby aktualnie pracujące z dziećmi w kontrolowanej Jednostce, zdolne były do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do wykonywania tej pracy i zgodne jest z zapisem art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wripsz.

W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji stwierdzono również, że osoba zatrudniona na stanowisku ----- nie spełniała wymogów kwalifikacyjnych w zakresie wykształcenia, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 6 ustawy wripsz, w odniesieniu do wymogów dookreślonych w art. 116 ust.1 pkt 3 w związku z art. 116 ust. 1a a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /**akta kontroli str. 53-73**/. Przyczyną powyższej nieprawidłowości była niedostateczna znajomość przepisów prawnych, skutkiem natomiast świadczenie pracy na rzecz dzieci przez osobę, która nie posiada ku temu niezbędnych kwalifikacji.

W wyniku stwierdzonej w toku kontroli nieprawidłowości Dyrektor w dniu 5 maja 2022 r. przedłożył kontrolującemu zawarte z ww. pracownikiem porozumienie z dnia 5 maja 2022 r., zmieniające warunki umowy o pracę, na mocy którego ww. osoba -----

----- **/akta kontroli str.74-78/**. Mając na uwadze fakt, że stwierdzona nieprawidłowość została usunięta przez Dyrektora, odstępuje się od wydania zaleceń w powyższym zakresie.

Pozostali zatrudnieni w kontrolowanej Jednostce pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne, określone w art. 98 ust. 1 ustawy, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie.

Na stanowiskach pracowników niepedagogicznych zatrudnionych było łącznie 29 osób (z czego 2 już niepracujące). W dacie kontroli zatrudnienie pracowników niepedagogicznych przedstawiało się następująco:

- kierownik sekcji administracyjno-gospodarczej – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- referent ds. administracyjnych – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- główna księgowa – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- referent ds. księgowości – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- starszy referent ds. księgowości – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- księgowo – 2 osoby, w wymiarze 2 etatów,
- zaopatrzeniowiec – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- radca prawny – 1 osoba, w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu,
- informatyk – 1 osoba, w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu,
- starszy inspektor ds. BHP – 1 osoba, w wymiarze $\frac{1}{5}$ etatu,
- dozorczy – 4 osoby, w wymiarze 4 etatów,
- kucharz – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- konserwatorzy – 2 osoby, w wymiarze 2 etatów,
- pracznia – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- robotnik do pracy lekkiej – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- szefowie kuchni – 2 osoby, w wymiarze 2 etatów,
- kierowcy samochodów osobowych – 2 osoby, w wymiarze 2 etatów,
- pomoce kuchenne – 2 osoby, w wymiarze 2 etatów,
- starszy konserwator – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu **/akta kontroli str. 49-52/**.

Przeważająca część ww. kadry niepedagogicznej realizowała również zadania z zakresu obsługi POW Nr 1, POW Nr 2, POW Nr 3, POW Nr 4 oraz POW Nr 5.

Kontrolujący ustalili również, że wszyscy pracownicy niepedagogiczni spełniali wymogi, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy wripsz, tj., że:

- są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do tej pracy,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, co zostało potwierdzone oświadczeniami pracowników.

W trakcie trwania czynności kontrolnych przyjęto od Dyrektora Placówki pisemne oświadczenie, że *nie posiada informacji, jakoby wobec któregokolwiek z pracowników toczyło*

się bądź toczy się obecnie, postępowanie, o którym mowa art. 98 ust 5 ustawy wrispz /akta kontroli str. 79/.

III. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy wrispz, pracownicy pedagogiczni, mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 80-81** wynika, że wyżej wskazany zapis był realizowany w Placówce poprzez *stwarzanie możliwości uczenia się i rozwoju, poprzez udział w szkoleniach, treningach oraz warsztatach edukacyjnych, prowadzonych przez psychologów zatrudnionych w Placówce.*

Kontrolujący ustalili, że pracownicy Placówki w okresie objętym kontrolą podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w poniżej wskazanych szkoleniach oraz warsztatach:

- *Uzależnienia dzieci i młodzieży,*
- *Seksualność dzieci i młodzieży,*
- *Komunikacja w grupie,*
- *Budowanie atmosfery współpracy w zespole,*
- *Uważność,*
- *Stres i radzenie sobie ze stresem.*

W Placówce prowadzono także rozmowy wspierające, które organizowano w formie spotkań wychowawców z koordynatorem oraz specjalistami zatrudnionymi w kontrolowanej Jednostce, podczas których omawiano sytuacje wymagające wdrożenia wspólnych rozwiązań.

Ponadto od marca 2022 roku 2 wychowawców zatrudnionych w Jednostce, objęto wsparciem w formie superrewizji realizowanej w ramach *programu terapeutycznego z zakresu socjoterapii i profilaktyki uzależnień oraz organizacji czasu wolnego dla placówek opiekuńczo-wychowawczych w Elblągu w ramach zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Miasta Elbląg na rok 2022. /akta kontroli str. 80/.* Działania zaplanowano do grudnia 2022 roku.

Podczas rozmów z kontrolującymi pracownicy Placówki wskazali również, że mogli liczyć na wsparcie Dyrektora, Zastępcy Dyrektora oraz Koordynatora w sytuacjach dla nich trudnych.

IV. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził indywidualne rozmowy kierowane z 9 wychowankami, przebywającymi w Placówce w czasie przeprowadzania czynności kontrolnych. Nie przeprowadzono rozmów z 5 wychowankami z uwagi na:

- odmowę przeprowadzenia rozmowy – 1 dziecko,
- przebywanie na urlopowaniu u rodziny biologicznej – 1 dziecko,
- pobyt w internacie – 1 dziecko,
- pobyt w szpitalu – 2 dzieci.

Rozmowy z wychowankami dotyczyły udzielanego im wsparcia przez wychowawców, specjalistów, Dyrektora i Zastępcę Dyrektora, a także jakości sprawowanej opieki.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wychowankowie zazwyczaj pozytywnie wypowiadali się o wychowawcach oraz specjalistach zatrudnionych w Jednostce, a także Dyrektorze i Zastępcy Dyrektora. 1 wychowanek zgłosił zastrzeżenia w zakresie sprawowanej opieki, ze strony wychowawcy Placówki, co objęto przedmiotem kontroli doraźnej, rozpoczętej w Placówce 5 maja 2022 roku i zakończonej 6 maja 2022 r. Ustalenia z przeprowadzonych czynności kontrolnych zawarto w odrębnym wystąpieniu.

Niemniej jednak wychowankowie Placówki potwierdzili zgodnie (w tym także wychowanek, który zgłosił uwagi w zakresie sprawowanej opieki), że mogli liczyć na wsparcie i pomoc kadry pedagogicznej oraz niepedagogicznej zatrudnionej w kontrolowanej Jednostce. Dzieci wskazały, że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc do kadry Placówki nie otrzymali jej. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że zarówno pracownicy pedagogiczni jak i niepedagogiczni pomagali im w rozwiązywaniu ich problemów.

V. Uwagi i wnioski

Mając na względzie wyniki kontroli oraz pozytywne opinie wychowanków na temat opieki sprawowanej przez wychowawców, a także opinie pracowników na temat wsparcia udzielanego przez Dyrektora oraz Zastępcę Dyrektora, w zakresie zapobiegania zjawisku wypalenia zawodowego, należy stwierdzić, że Placówka we właściwy sposób realizuje zadania objęte przedmiotem kontroli problemowej.

Jednocześnie w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) do wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy w.rispsz. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022, poz. 447).

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Anna Słowińska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Stella Maścianica - główny specjalista

Iwona Czmochowska - główny specjalista